

Aan: Colleges van B&W van Aalst-Waalre; Eindhoven; Heeze-Leende; Valkenswaard; Veldhoven.
Van: SW-raad GRWRE/Ergon
Datum: Eindhoven 22 juli 2014
Betreft: Advies Jaarplan Ergon 2015
Cc: Bestuur GRWRE t.a.v. dhr. H. Lamers
Directeur Ergon, dhr. P. Quik
De gemeenteraden van de GRWRE;
Beleidsambtenaren SW Aalst-Waalre; Eindhoven; Heeze-Leende; Valkenswaard; Veldhoven.
College van B&W Geldrop-Mierlo
OR- Ergon

Geachte College

In de SW-raad GRWRE/Ergon vergadering van 8 juli 2014 heeft de directeur van Ergon op verzoek een toelichting gegeven op het jaarplan 2015 met bijlagen van de GRWRE/Ergon.

De SW-raad begrijpt het besluit van het bestuur om nu geen meerjarenplan te maken maar in te steken op voortzetting van het beleid. Uiteindelijk zal de uitwerking van de Participatiewet, met name de detaillering, richting geven in het beleid. Het standpunt van het bestuur past in de tijd en tijdsdruk maar laat richting toekomst vragen open.

Dit geldt voor nogal wat onduidelijkheden waarmee de doelgroep, mensen met een blijvende arbeidsbeperking, vanaf 1-1-2015 mee (gaan) worden geconfronteerd.

Voor de mensen met de huidige SW-status verandert er direct niet veel, maar uiteindelijk zullen de effecten van de sterfhuisconstructie van de WSW consequenties krijgen. Hoe, wat en wanneer valt nu voor de grote groep van huidige SW nog niet te voorzien. De SW-raad GRWRE/Ergon is ervan overtuigd dat voor deze groep, de huidige SW-ers, Ergon -met de voortzetting van het huidige beleid- een passende weg kiest.

De SW-raad maakt zich ernstig zorgen over de discussie rond Beschut Werk en enkele andere belangrijke wijzigingen voortkomend uit de herziening WMO - Participatiewet. Mensen met een blijvende arbeidsbeperking zullen in de jaarplanperiode 2015 al te maken krijgen met deze punten. Juist omdat het nieuwe beleid, noch voor uw college, noch voor het bestuur van de GRWRE en dus ook voor de SW-raad, nog onvoldoende duidelijk is moet er het komende half jaar heel veel geregeld worden. Zoals gebruikelijk koppelt de SW-raad aan zijn adviezen de bereidheid om actief mee te denken. Dus ook bij de invulling van deze punten wil de SW-raad vroegtijdig betrokken worden en verzoekt u daarom om alles in het werk te stellen om die proactieve rol waar te kunnen maken. Geef cliëntenparticipatie echt inhoud.

In ieder geval komen de volgende onderwerpen aan de orde en de besluiten, binnen de landelijke marges, van uw college en het bestuur van de GRWRE zijn uiteindelijk van essentieel belang. Van het grootste belang voor de toekomst van mensen met een blijvende arbeidsbeperking binnen onze GR.

Op basis hiervan adviseert de SW-raad GRWRE/Ergon u het volgende:

1. Beschut Werk

De SW-raad maakt zich ernstig zorgen over de inhoudelijke discussie en daarmee de toekomst van dit bijzondere werk voor de hierop aangewezen zeer diverse doelgroep. In de kern komt het erop neer dat de zogenaamde "arbeidsmatige" dagbesteding echt iets anders is dan Beschut Werk.

Kenmerkend voor werken is o.a. de toegevoegde waarde. Werk moet daarnaast dubbel lonen. Lonen in de letterlijke zin dat wil zeggen minimaal WML, en zeker voor deze doelgroep ook in figuurlijk zin. Trots zijn op echt werk hebben betekent erbij horen.

Het is van de gekke dat overal wordt gepromoot hoe goed echt gewoon werk is voor mensen met een arbeidsbeperking, terwijl er vanuit dezelfde beleidsmakers tegelijkertijd een sterke beweging is om "'de onderkant'" van deze doelgroep blijvend op de dagbesteding te stallen.

De SW/raad GRWRE adviseert u alle inzet te plegen om Beschut Werk als volwaardig werk en dat betekent duurzaam loonvormend, overeind te houden voor de zittende populatie en voor de nieuwe instroom.

Regie Beschut Werk

Het is aannemelijk dat er naast Ergon andere organisaties bereid zijn om Beschut Werk te organiseren. Zoals eerder bepleit behoeft dat geen probleem te vormen mits er in het werkgebied van deze GR er maar één regisseur van Beschut Werk is.

De SW/raad GRWRE-Ergon adviseert u om op basis van kennis, ervaring, kunde van dit werk en de regio deze regie in één hand te geven, met een voorkeur voor Ergon.

Wijkgerichte eigen- & samenkracht

In Eindhoven wordt in het kader van de Participatiemaatschappij ingezet op wijkgericht werk onder de noemer WIJ Eindhoven. Anderen gemeenten binnen de GR zijn bezig met gelijksoortige projecten. De kans dat hier opnieuw nagedacht gaat worden om alles in de wijk te organiseren is groot. In veel gevallen zal dat ook de voorkeur verdienen. Maar voor de zeer brede groep van mensen die straks aangewezen zijn- worden op 'nieuw' Beschut Werk is dit een gevaarlijke weg. De diversiteit van beperking, van begeleiding, van hulpmiddelen, van werkplek en van soort Beschut Werk en daarmee de extreme uitgaven om het dat redelijk te kunnen doen, maakt dat een wijkgerichte benadering ten zeerste moet worden afgeraden.

De SW-raad adviseert u om in te zetten op een regionale aanpak van Beschut Werk. Bij voorkeur op een gelijke manier als nu, binnen de WSW, is georganiseerd. In ieder geval, zie hierboven, te werken met één regie die niet kan en mag worden overruled.

Indicatiestelling

Op dit moment wordt een indicatiestelling SW door betrokkene 'zelf' direct aangevraagd bij het UWV. In het kader van de Participatiewet gaat een verwijzing, voor de aanvraag van een Arbeidsbeperking bij het UWV, via de gemeente. Gezien de financiële verantwoordelijkheid in combinatie met bijvoorbeeld het gebrek aan ervaring valt het niet uit te sluiten dat een gemeente (ambtenaar) op de rem trapt en de verwijzing weigert c.q. uitstelt. Dit heeft dan ernstige gevolgen voor alle betrokkenen en in het bijzonder voor jongeren die nu nog via de Praktijkschool instromen. De SW-raad nodigt u uit met de SW-raad een verordening op te stellen waarin, binnen de regelgeving, een weg wordt geboden om de verwijzing zo soepel en spoedig mogelijk te garanderen. Essentiële punten hierbij zijn actieve voorlichting en een korte beroepsprocedure. Mogelijk kan aparte hulp bij "Eigen Kracht - Samen Kracht" een jarenlang doodlopend spoor voorkomen.

WachtlIJst

De SW-raad stelt met vreugde vast dat de gemeenten extra inzet tonen om de huidige wachtlIJst WSW weg te werken. Hoewel niet de inzet van de Participatiewet is het noodzakelijk dat er opnieuw een wachtlIJstverordening 'nieuwe stijl' komt. Het moet voorkomen worden dat louter toeval beslist of de ene persoon wel aan het werk komt en de andere nog jaren moet wachten

De SW-raad biedt aan om in het najaar 2014 samen zo'n nieuwe wachtlijstverordening op te zetten.

Verdringing

Het valt op dat iedereen over al of niet verdringing op de arbeidsmarkt een mening heeft maar er tot nu toe geen bereidheid is om een nul-meting om op te zetten.

Opnieuw nodigt de SW-raad GRWRE/Ergon u uit om nog voor 1-1-2015 een nul-meting te houden waardoor het potentiële effect van verdringing later in getallen te vatten is.

De discussie over; hoe moet dat dan precies en is zo'n meting wetenschappelijk wel te doen is uitermate interessant maar doet feitelijk niet ter zake. Liever een, in eerste instantie nog incomplete maar werkbaar nul-meting, dan geen meting. Zonder meting is het in ieder geval onmogelijk om zicht te krijgen op verdringing en beleid daarop aan te passen.

De SW-raad adviseert opnieuw de gemeenten om gezamenlijk zo'n nul-meting te starten zodat u als gemeenten uw beleid op basis van feiten beleid kunt blijven onderbouwen.

Nuggers

In samenhang met andere wetswijzigingen zoals o.a. de huishoudtoets zullen er veel meer Nuggers komen. Nuggers, ook die met een arbeidsbeperking, kunnen nu zelf actie ondernemen richting UWV. Met een gericht langdurig voorlichtingsprogramma zouden deze mensen moeten worden bereikt en moet hen perspectief geboden worden. Het feit dat zij niet meer in 'het systeem' voorkomen moet er niet toe leiden dat zij voor altijd buiten de maatschappij komen te staan. Naast Nuggers met een blijvende arbeidsbeperking, de doelgroep waarop de SW-raad zich richt, geldt dit natuurlijk ook voor alle anderen die geen beroep meer (kunnen) doen op financiële steun van de gemeente.

Afsluitend

Met deze adviezen geeft de SW-raad aan dat het jaarplan 2015 van Ergon, met betrekking tot werken met een arbeidsbeperking, onbedoeld vragen oproept. Dit is geen verwijt naar de GR maar een vaststelling van een feit. Het zou goed zijn en passen in de wens van het bestuur van de GR om opnieuw richting 2016 een meerjaren strategisch plan te kunnen presenteren. Zo'n plan moet in de visie van de SW-raad mede antwoord geven op de hierboven gestelde punten.

De SW-raad blijft natuurlijk bij zijn hoofdadvisie dat gemeenten, als subsidiegever, als inkoper en niet te vergeten als reguliere werkgever zelf, een voorbeeld moet stellen richting mensen met een blijvende arbeidsbeperking. Vacaturestops en bezuinigingen zijn kernwoorden bij bijna alle werkgevers. Waarom deze werkgevers wel aan het quotum houden en als overheid op de rem trappen? Het weerwoord dat gemeenten nu veel werk uitbesteden aan Ergon klinkt mooi. De SW-raad is daar oprecht blij mee, zeker ook omdat het uitbesteden de laatste tijd toenam. Deze opstelling houdt uiteindelijk, binnen de sterfhuisconstructie (WSW) die per 1-1-2015 actief ingaat, niet stand. Naar mening van de SW-raad remt deze opstelling andere bedrijven in de quotum doelstelling.

De SW-raad zal, op basis van het kernwoord Participatiesamenleving, een gesprek aangaan met de gemeenteraden van de GR. Tenslotte heeft de SW-raad vanuit de gemeenten de opdracht gekregen om zich in te zetten voor mensen met een arbeidsbeperking. De raad begrijpt dat het moeilijk manoeuvreren is in deze tijd maar dan kan en mag de SW-raad er niet van weerhouden zijn uiterste best te doen voor het krijgen van duurzaam, loonvormend werk voor alle inwoners in deze GR met een blijvende arbeidsbeperking zoals dat in de GR verordening Cliëntenparticipatie is geregeld.

In de afwachting van een beargumenteerd antwoord op de hier gegeven adviezen en nadrukkelijk bereid tot een nadere toelichting en inbreng om deze punten nog voor 2015 te regelen.

Namens de SW-raad GRWRE/Ergon

Cis van der Vleuten

Voorzitter
Clientenraadsw@eindhoven.nl